

***ЈП „СРБИЈАШУМЕ“ са п.о.
БЕОГРАД***

**НАПОМЕНЕ
УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за 2017.годину**

Београд, мај 2018.год.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ЈП за газдовање шумама »Србијашуме« са п.о. основано је септембра 1991. године од стране Народне Скупштине Републике Србије на основу донетог новог Закона о шумама. Оснивање је уписано у регистар Трговинског суда решењем број Фи. 10351/91 од 24.09.1991. године у регистраском улошку број 1-20624-00. Т

Предузеће је организовано као јединствено јавно предузеће у коме је кроз 35 делова предузећа (шумских газдинстава) обједињено управљање и газдовање шумама.

После ратних догађаја везаних за бомбардовање наше земље делови Предузећа са територије АП Косова и Метохије остали су ван Предузећа. Од свих шумских газдинстава са Косова и Метохије само се шумско газдинство „Ибар“, Лепосавић евидентира ванбилансно у Јавном предузећу „Србијашуме“, Београд.

Одлуком ЈП за газдовање шумама »Србијашуме«, бр. 22/2003 од 10.11.2003. о усвајању Деобног биланса ЈП за газдовање шумама »Србијашуме« имовина, обавезе, капитал и запослени, са стањем на дан 31.12.2002. године деле се на:

- ЈП за газдовање шумама »Србијашуме«, Београд и
- ЈП за газдовање шумама »Војводинашуме«, Нови Сад.

На основу ове Одлуке отворене су пословне књиге правних лица са стањем на дан 01.01.2003. године и у току 2003. године усаглашене су све међусобне обавезе и потраживања.

Након ових измена у саставу ЈП »Србијашуме« остало је 21 део предузећа.

Одлуком Управног одбора ЈП „Србијашуме“ од 15.04.2005. године угашен је део ЈП „Србија шуме“ „Шумепромет“. Дирекција „Србијашума“ и Шумско газдинство Бољевац су преузели сва потраживања и обавезе угашеног дела Предузећа, задужењем односно одобрењем билансних позиција које је у својим евиденцијама имало ШГ „Шумепромет“.

Предузеће је на дан 31.12.2005. године имало 20 делова предузећа, који послују и на дан 31.12.2017. године и то:

- дирекција Србијашума,
- шумско газдинство Београд,
- заштитна радионица, Београд
- биро за пројектовање, Београд
- шумско газдинство »Борања« Лозница,
- шумско газдинство »Топлица« Куршумлија,
- шумско газдинство Пирот,
- шумско газдинство »Шумарство« Рашка,
- шумско газдинство »Расина« Крушевац,
- шумско газдинство »Столови« Краљево,
- шумско газдинство Ниш,
- шумско газдинство »Тимочке шуме« Бољевац,
- шумско газдинство »Јужни кучај« Деспотовац,
- шумско газдинство Ужице,
- шумско газдинство »Северни кучај« Кучево,
- шумско газдинство Крагујевац,
- шумско газдинство Пријепоље,
- шумско газдинство Врање,
- шумско газдинство »Голија« Ивањица,
- шумско газдинство »Шуме« Лесковац.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Предузеће води пословне књиге по систему двојног књиговодства (дневника, главне књиге и помоћних евиденција) на нивоу Шумских газдинстава. Главна књига на нивоу Предузећа добија се софтверским генерисањем позиција бруто стања главне књиге Шумских газдинстава уз искључење међусобних потраживања и обавеза, интерно насталих прихода и расхода између шумских газдинстава.

Основне делатности Шумског газдинства су гајење, одржавање и обнова шума, производња шумског семена и садног материјала и подизање нових шума и шумских засада, израда програма, пројеката и основа за газдовање шумама, вршење стручних послова у шумама сопственика, трговина на велико и мало, спољнотрговински промет и унапређење и коришћење опште корисних функција шума.

Матични број: 07754183.

ПИБ: 100002820.

Седиште Предузећа: Нови Београд, Булевар Михајла Пупина бр. 113.

Претежна делатност: 0210 –Гајење шума и остале шумарске делатности

Предузеће је извршило превођење из регистра Трговинског суда у регистар Агенције за привредне регистре по решењу број БД. 3327/2005 од 28.02.2005. године.

Према подацима из финансијских извештаја за 2017. годину по основу стања крајем сваког месеца Предузеће просечно запошљава 3011 радника.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Основе за састављање финансијских извештаја

Финансијски извештаји Предузећа су састављени у складу са Законом о рачуноводству и Законом о ревизији (Службени гласник РС, бр. 62/2013) и другим рачуноводственим прописима који се примењују у Републици Србији.

На основу Закона о рачуноводству, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Превод Оквира, МРС, МСФИ и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења међународних стандарда финансијског извештавања, утврђује се решењем Министра финансија и објављује у Службеном гласнику РС.

Сходно томе, приликом састављања финансијских извештаја Предузеће је у потпуности применило МРС, МСФИ и тумачења која су на снази за годину која се завршава 31. децембра 2017. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Презентација финансијских извештаја

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна Предузећа, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, бр. 118/2013, 95/2014 и 144/2014).

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Упоредни подаци приказани су у хиљадама динара (РСД), важећим на дан 31. децембра 2016. године

Рачуноводствени метод

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у складу са МСФИ и у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Предузеће је у састављању приложених финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Правила процењивања – основне претпоставке

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати). Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

3.2. Признавање елемената финансијских извештаја

Средство се признаје у билансу стања када је вероватно да ће будуће економске користи притицати у Предузеће и када средство има набавну вредност или цену коштања или вредност која може да се поуздано измери.

Обавеза се признаје у билансу стања када је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи проистећи из подмирења садашњих обавеза и када се износ обавезе која ће се подмирити може поуздано да измери.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Приход се признаје у билансу успеха када је повећање економских користи повезано са повећањем средства или смањењем обавеза које могу поуздано да се измере, односно да признавање прихода настаје истовремено са признавањем повећања средстава или смањења обавеза.

Расходи се признају у билансу успеха када смањење економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери, односно да признавање расхода настаје истовремено са признавањем пораста обавеза и смањењем средстава.

Капитал се исказује у складу са финансијским концептом капитала као уложени новац или уложена куповна моћ и представља нето имовину Предузећа. Из финансијског концепта капитала проистиче концепт очувања капитала. Очување капитала мери се номиналним монетарним јединицама – РСД. По овом концепту добитак је зарађен само ако финансијски (или новчани) износ нето имовине на крају периода премашује финансијски (или новчани) износ нето имовине на почетку периода, након укључивања било каквих расподела власницима или доприноса власника у току године.

3.3. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза у Србији, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, евидентирани су у корист или на терет биланса успеха.

Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у иностраној валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	31.12.2017.	31.12.2016.
1 EUR	118,4727	123,4723
1 USD	99,1155	117,1353
1 CHF	101,2847	114,8473

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2017. године

3.4. Коефицијент раста цена на мало у Републици Србији (годишња инфлација)

Месец	2017.	2016.
Јануар	0,024	0,024
Фебруар	0,032	0,015
Март	0,036	0,006
Април	0,040	0,004
Мај	0,035	0,007
Јун	0,036	0,003
Јул	0,032	0,012
Август	0,025	0,012
Септембар	0,032	0,006
Октобар	0,028	0,015
Новембар	0,028	0,015
Децембар	0,030	0,016

3.5. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства (инвестиције) које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

3.6. Умањење вредности имовине

На дан сваког биланса стања, Предузеће преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдило да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Предузеће процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство претходно није било предмет ревалоризације. У том случају део губитка, до износа ревалоризације, признаје се у оквиру промена на капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

3.7. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се признаје само када је вероватно да ће од те имовине притицати економске користи и када је набавна вредност нематеријалне имовине поуздано мерљива, а обухватају се: улагања у развој, основе газдовања шумама, концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права, улагања у осталу нематеријалну имовину (у оквиру којих су дугорочно плаћени трошкови закупа, накнаде за прикључке, програми за рачунаре набављени одвојено од рачунара и др.).

Почетно признавање нематеријалне имовина врши се по набавној вредности.

Након почетног признавања, нематеријална имовина се књижи по својој набавној вредности (цени коштања), умањеној за евентуалну акумулирану амортизацију и евентуалне губитке од умањења вредности.

Обрачун амортизације врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је стављено у употребу.

Амортизација нематеријалне имовине која подлеже амортизацији врши се применом пропорционалног метода до 10 година, осим улагања чије је време утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

3.8. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове које се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

Опрема се капитализује ако је век њеног коришћења дужи од једне године и ако је њена појединачна вредност већа од вредности прописане пореским прописима.

Накнадна улагања у некретнине, постројења и опрему, која имају за циљ продужење корисног века употреба или повећање капацитета, повећавају књиговодствену вредност.

Након почетног признавања некретнине, постројења и опрема се исказују по моделу ревалоризације, односно по поштеној (фер) вредности на дан ревалоризације, умањеној за накнадну акумулирану амортизацију и укупне накнадне акумулиране губитке због умањења вредности.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава на вредност некретнина, постројења и опреме на почетку године, односно на набавну вредност некретнина, постројења и опреме стављену у употребу током године, применом пропорционалног метода у току процењеног корисног века употребе средстава, уз примену следећих стопа:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Грађевински објекти од тврдог материјала (бетон, бетон и метал, камен и опека)	2,50%
Грађевински објекти од дрвета и осталог материјала	5,00%
Шумски путеви	5,00%
Шумска механизација (теретна возила, трактори, булдозери)	12,50%
Транспортна возила – путничка и теренска возила	20,00%
Компјутерска опрема	20,00%
Канцеларијски намештај	11% - 12,50%
Остала опрема	12,50% – 15,00%

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се могу ревидирати сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

3.9. Инвестиционе некретнине

Ова имовина обухвата земљиште и грађевинске објекте намењене издавању у закуп. Почетно признавање инвестиционих некретнина се врши по набавној цени.

У току корисног века инвестициона некретнина се процењује по поштеној вредности (модел фер вредности МРС 40 – Инвестиционе некретнине).

3.10. Биолошка средства

Биолошка средства предузећа су основно стадо, шуме и вишегодишњи засади.

Биолошко средство се мери приликом почетног признавања, као и на сваки датум биланса стања, по поштеној вредности умањеној за процењене трошкове продаје у складу са *МРС 41 Пољопривреда* и не врши се обрачун амортизације.

Процену поштене вредности и процењених трошкова продаје на сваки датум биланса стања врши комисија за процену поштене вредности и процењених трошкова продаје биолошких средстава коју образује директор предузећа.

Основно стадо се процењује по поштеној вредности. Позитивни ефекти су приходи од усклађивања вредности а негативни ефекти расходи по основу обезвређења. У билансу вишегодишњи засад и основна стада се признају по поштеној вредности стим што се код основног стада умањује поштена вредност за трошкове продаје (параграф 12 МРС 41 - Пољопривреда).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

3.11. Залихе

Залихе материјала, недовршене производње, готових производа и робе, изузев залиха пољопривредних производа, рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 2 Залихе.

Залихе пољопривредних производа рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 41 Пољопривреда.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала и робе врши се по методи просечне пондерисане цене.

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања или по нето продајној цени, ако је нижа.

Цена коштања залиха недовршене производње обухвата трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као и индиректне или опште трошкове. Индиректни (режијски) трошкови могу бити фиксни и варијабилни. Фиксни индиректни трошкови су они трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање зграда и опреме, као и трошкови руковођења и управљања предузећем. Варијабилни индиректни (режијски) трошкови су они трошкови производње који се мењају, директно или скоро директно, сразмерно промени обима производње, као што су индиректни материјал и индиректна радна снага.

Залихе дрвних сортимената вреднују се у складу са МРС 2 – Залихе, применом вишефазне дивизионе калкулације путем еквивалентних бројева. Потребни подаци за примену дефинисаних принципа и методологије узимају се искључиво из пословне базе података и морају бити документовани.

Залихе производа се отписују на терет расхода по цени по којој су вредноване – цени коштања односно нето продајној цени.

3.12. Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања и краткорочне финансијске пласмане, готовину и готовинске еквиваленте. Предузеће класификује финансијска средства у неку од следећих категорија: средства по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа, кредити (зајмови) и потраживања и средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Предузећа утврђује класификацију финансијских средстава приликом иницијалног признавања.

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Метод ефективне камате

Метод ефективне камате је метод израчунавања амортизоване вредности финансијског средства или финансијске обавезе и расподеле прихода од камате и расхода од камате током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује будуће готовинске исплате или примања током очекиваног рока трајања финансијског инструмента или где је прикладно, током краћег периода на нето књиговодствену вредност финансијског средства или финансијске обавезе.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни, средства на текућим и девизним рачунима као и краткорочни депозити до три месеца које је могуће лако конвертовати у готовину и који су предмет ниског ризика од промене вредности.

Кредити (зајмови) и потраживања

Потраживања од купаца, кредити (зајмови) и остала потраживања и пласмани са фиксним или одредивим плаћањима која се не котирају на активном тржишту, класификују се као потраживања и кредити.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизованој вредности, применом методе ефективне камате, након умањења вредности по основу обезвређења. Приход од камате се признаје применом метода ефективне камате, осим у случају краткорочних потраживања, где признавање прихода од камате не би било материјално значајно.

Умањења вредности финансијских средстава

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава (осим средстава исказаних по фер вредности кроз биланс успеха). Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје објективни докази да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процењени будући новчани токови средстава бити измењени.

Индириктан отпис (обезвређење), односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца која нису наплаћена у року од 365 дана од дана истека рока за наплату, сем у случају кади из образложеног предлога директора делова предузећа и/или сектора за комерцијалне послове произилази да се, иако потраживање није наплаћено у року од 365 дана од дана истека за наплату, не ради о потраживању код кога је извесна ненаплативост.

Одлуку о директном отпису, потраживања од купаца и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор предузећа на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући обавезе по кредитима, иницијално се признају по вредности примљених средстава, умањене за трошкове трансакције.

Након почетног признавања, остале финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

3.13. Порез на добитак

Текући порез

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 15% на пореску основуцу утврђену у пореском билансу Предузећа. Пореска основуца приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха који се коригује за сталне разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основуце будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле између књиговодствене вредности средства и обавеза у финансијским извештајима и њихове одговарајуће пореске основуце коришћене у израчунавању опорезивог добитка. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, док се одложена пореска средства признају у мери у којој је вероватно да ће опорезиви добици бити расположиви за коришћење одбитних привремених разлика.

Одложени порез се обрачунава по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се средство реализује или обавеза измирује. Одложени порез се евидентира на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

3.14. Примања запослених

Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порез на зараде као и доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет запосленог и доприносе на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе на терет запосленог и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Предузеће није укључено у друге облике пензијских планова и нема никаквих обавеза по овим основама.

Предузеће, у складу са Закључцима Владе Републике Србије, плаћа месечну накнаду радницима са подручја АП Косова и Метохије (47 радника на дан састављања финансијских извештаја), који нису радно ангажовани, а који су задржали статус запослених у ЈП »Србијашуме«.

Отпремнине

Предузеће има обавезу да запосленом исплати отпремнину приликом одласка у пензију. У 2017. години отпремнине су обрачунате и исплаћене у складу са Законским одредбама и одредбама Колективног уговора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ које су важиле у време обрачуна и исплате отпремнина. Предузеће је у складу са Правилником о резервисањима по основу примања запослених извршило процену садашње вредности ове обавезе и формирало одговарајуће резервисање по том основу.

Јубиларне награде

У складу са Законом о раду и одредбама Колективног уговора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ Предузеће исплаћује јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Предузећу. У 2017. години јубиларне награде су обрачунате и исплаћене у складу са Законским одредбама, одредбама Колективног уговора и одредбама Уговора о раду.

3.15. Приходи и расходи

Приходи од продаје робе, производа и извршених услуга признају се у билансу успеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца. Приходи од продаје се евидентирају у моменту испоруке робе и производа или извршења услуге. Приходи се исказују по фактурној вредности, умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Расходи се обрачунавају по начелу узрочности прихода и расхода.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

Састављање финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа да врши процене и утврђује претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

4.1. Корисни век некретнина, постројења и опреме

Предузеће процењује преостали корисни век некретнина, постројења и опреме. Процена корисног века некретнина, постројења и опреме је заснована на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и променама економских и индустријских фактора.

4.2. Умањење вредности имовине

На дан биланса стања, Предузеће врши преглед књиговодствене вредности материјалне и нематеријалне имовине и процењује да ли постоје индикације за умањење вредности неког средства. Приликом процењивања умањења вредности, средства која готовинске токове не генеришу независно додељују се одговарајућој јединици која генерише новац. Накнадне промене у додељивању јединици која генерише новац или у времену новчаних токова могу да утичу на књиговодствену вредност односне имовине.

4.3. Исправка вредности потраживања

Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне своје обавезе у року који прелази рок толеранције наплативости потраживања. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним финансијским извештајима.

4.4. Исправка вредности застарелих залиха и залиха са успореним обртом

Предузеће врши исправку вредности застарелих залиха робе као и залиха са успореним обртом. Поред тога, одређене залихе Предузећа вредноване су по њиховој нето продајној вредности. Процена нето продајне вредности залиха извршена је на основу најпоузданијих расположивих доказа у време вршења процене. Ова процена узима у обзир очекивано кретање цене и трошкова у периоду након датума биланса стања и њена реалност зависи од будућих догађаја који треба да потврде услове који су постојали на дан биланса стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2017. године

4.5. Судски спорови

Приликом одмеравања и признавања резервисања и утврђивања нивоа изложености потенцијалним обавезама које се односе на постојеће судске спорове руководство Предузећа доноси одређене процене. Ове процене су неопходне ради утврђивања вероватноће настанка негативног исхода и одређивања износа неопходног за коначно судско поравнање. Услед инхерентне неизвесности у поступку процењивања, стварни губици могу да се разликују од губитака иницијално утврђених проценом. Због тога се процене коригују када Предузеће дође до нових информација, углавном уз подршку интерних стручних служби или спољних саветника. Измене процена могу да у значајној мери утичу на будуће пословне резултате.

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	у хиљадама РСД				
	Улагања у развој	Концесије, патенти лиценце и слична права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност на почетку године	875	10.729	730.230	83.131	824.965
Повећање:		8.272	111.837	79.390	199.499
Набавке у току године		8.272	111.837	79.390	199.499
Смањење:			(21.816)	(66.821)	(88.637)
Продато				(66.821)	(66.821)
Расходовано			(21.816)		(21.816)
Набавна вредност на крају године	875	19.001	820.251	95.700	935.827
Кумулирана исправка на почетку године	(875)	(8.083)	(312.806)	(12.395)	(334.159)
Повећање:		(886)	(65.740)		(66.626)
Амортизација у току године		(886)	(65.740)		(66.626)
Смањење:			6.014		18.409
Кумулирана исправка у продаји					
Кумулирана исправка у расходавању			6.014	12.395	18.409
Стање исправке на крају године	(875)	(8.969)	(372.532)		(382.376)
Нето садашња вредност:					
31.12.2017. године		10.032	447.719	95.700	553.451
Нето садашња вредност:					
31.12.2016. године		2.646	417.424	70.736	490.806

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2017. године

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	у хиљадама РСД								
	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Улагања на туђим основним средствима	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Дати аванси	Укупно
Набавна вредност на почетку године	13.018.273	6.365.142	1.636.004	130.536	1.704	894	149.705	2.757	21.307.015
Корекција почетног стања	110	(3.958)	(40.376)						(44.224)
Кориговано почетно стање	13.018.383	6.361.184	1.597.628	130.536	1.704	894	149.705	2.757	21.262.791
Повећање:									
Набавке у току године		466.584	577.642	14.185		92	277.256		1.321.574
Процена у току године – повећање рев. резерви		1.259.161	109.658			105			1.383.109
Продаја						(6)			(6)
Смањење:									
Процена у току године обезвређење		(281.660)	(44.810)	(2.884)		(7)			(329.361)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2017. године

Расход у току године	(44.541)	(12.691)	(6.619)		(245)		(64.096)
Искњижење исправке вредности по процени	(623.882)	(498.280)	(270)	(1.196)	(147)		(1.123.775)
Активирање у току године						(219.141)	(219.141)
Набавна вредност на крају године	13.018.383	7.136.846	1.729.147	134.948	508	207.820	22.231.095
Кумилирана исправка на почетку године	(627.622)	(538.944)	(270)	(1.196)		(257)	(1.168.289)
Корекција почетног стања	3.223	38.611					41.834
Кориговано почетно стање	(624.399)	(500.333)	(270)	(1.196)		(257)	(1.126.455)
Повећање (смањење):							
Искњижење исправке вредности по процени	632.882	498.280	270	1.196	147		1.123.775
Расход	1.715	4.064					5.779
Остало (пренос у оквиру ШГ)	(1.705)	516					(1.189)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2017. године

Амортизација	468.543	(190.217)		(41)	(147)				(658.948)
Исправка вредности на крају године	(469.050)	(187.690)		(41)	-		(257)		(657.038)
Нето садашња вредност:									
31.12.2017. године	13.018.383	6.667.796	1.541.457	134.948	467	686	207.820	2.500	21.574.057
Нето садашња вредност:									
31.12.2016. године	13.018.273	5.737.520	1.099.060	130.266	508	894	149.705	2.500	20.138.726

Предузеће је на основу Извештаја о процени фер тржишне средстава трајне вредности, некретнина, постројења и опрема на дан 31.12.2016. године и Одлуке Надзорног одбора од 28. децембра 2017. године бр. 72/2017-3 извршило процену фер вредности некретнина, постројења и опрема. Ефекти процене су евидентирани повећањем вредности односно смањењем некретнина, постројења и опреме на терет расхода по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме односно на терет и у корист кумулираних ревалоризационих резерви у оквиру капитала.

Процена је извршена од стране овлашћених судских вештака из области процене грађевинарства у складу са Међународним стандардима вредновања, Европским стандардима за процену вредности, Међународним стандардом финансијског извештавања (МСФИ) 13 – *Одмеравање фер вредности*, Међународним рачуноводственим стандардом (МРС) 16 – *Некретнине, постројења и опрема*, Међународним рачуноводственим стандардом (МРС) - 1 *Презентација финансијских извештаја*, Међународним рачуноводственим стандардом (МРС) 36 – *Умањење вредности имовине*, Међународним рачуноводственим стандардом (МРС) 8 - *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, и др. законских прописа* и стандард, Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ-1), и других законских прописа и стандарда.

Као средство обезбеђења за враћање дугорочних кредита Предузеће (ШГ Ивањица) је уписало заложно право над опремом.

7. БИОЛОШКА СРЕДСТВА

	у хиљадама РСД					
	Шуме	Вишегод ишњи засади	Основно стадо	Биолошка средства у припреми	Аванси за биолошка средства	Укупно
Набавна вредност на почетку године	109.530.949	887	89.687	1.680.332		111.301.855
Повећање:						
Активирање	16.372			19.864		36.056
Обезвређење основног стада			(51.809)			(51.809)
Усклађивање вредности на дан биланса			(12.283)	(14.552)		(26.835)
Прираст у току године			7.679			7.679
Остало			16			16
Набавна вредност на крају године	109.547.321	887	33.290	1.685.464		111.266.962
Кумилирана исправка на почетку године	-	(37)				(37)
Повећање:						
Амортизација		(3)				(3)
Остало						
Стање на крају године		(40)				(40)
Нето садашња вредност:						
31.12.2017. године	109.547.321	847	33.290	1.685.464		111.266.922
Нето садашња вредност:						
31.12.2016. године	109.530.949	850	89.687	1.680.332		111.301.818

Комисија за процену вредности шума Предузећа, формирана 22. децембра 2017. године Одлуком Вршиоца дужности директора, број 21813/2017 је на основу Процене вредности састојина на дан 31.12.2017. године утврдила да је вредност шума једнака преоцењеној вредности шума на дан 31. децембра 2016. године.

8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине на дан 31. децембра 2017. године износе 134.948 хиљада РСД (2016. године – 130,266 хиљада РСД) и односе на грађевинске објекте на територији Шумских газдинстава Ивањица, Београд, Ниш, Бољевац, Ужице, Пријепоље, Крушевац, Врање и Дирекције предузећа који се издају у закуп правним лицима.

9. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ПОТРАЖИВАЊА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица	374	374
Учешће у капиталу осталих правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају	7.242	7.242
Дати дугорочни кредити запосленима	2.664	2.760
Дати кредити осталим правним лицима		
Остали дугорочни финансијски пласмани	105.632	112.826
Минус: исправка вредности	(24.889)	(24.889)
УКУПНО: Дугорочни финансијски пласмани	91.023	98.313

Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица

	2017	2016
"Црни врх" (ШГ Ниш)	272	272
"Туристички комплекс Голија" (ШГ Ивањица)	102	102
УКУПНО: Учешће у капиталу осталих повезаних лица	374	374

Дугорочне хартије од вредности	у хиљадама РСД	
	2017	2016
"Београдска банка" у стечају (Дирекција)	224	224
»Универзал банка« а.д. (Дирекција)	1.277	1.277
»Агробанка« а.д. (Дирекција)	234	234
»Стофо« Београд (Дирекција)	13	13
»Беобанка« у стечају (Дирекција)	15	15
»Дунав банка« а.д. Звечан (бивша »Јосовско метохијска банка«)	61	61
Остала правна лица (ШГ Ниш)	2.137	2.137
Остала правна лица (ШГ Кучево, ШГ Ивањица, ШГ Врање и ШГ Пријепоље)	3.279	3.279
	7.242	7.242
Минус: исправка вредности	(7.168)	(7.168)
Универзал банка у стечају (Дирекција)	(1.277)	(1.277)
»Београдска банка« у стечају (Дирекција)	(224)	(224)
»Беобанка« у стечају (Дирекција)	(15)	(15)
»Агробанка« а.д. (Дирекција)	(234)	(234)
Остала правна лица (ШГ Ниш)	(2.137)	(2.137)
Остала правна лица (ШГ Кучево, ШГ Ивањица, ШГ Врање и ШГ Пријепоље)	(3.281)	(3.281)
УКУПНО: Дугорочне хартије	74	74

Остали дугорочни финансијски пласмани	у хиљадама РСД	
	2017	2016
»Здрава храна«	245	245
»Нова осаоница« д.о.о.	111	111
»Црна река« Жагубица		
Потраживања по основу опреме дате на лизинг	689	689
Дугорочно дати стамбени кредити запосленима и дати станови радницима на откуп	85.644	92.727
Остали дугорочни пласмани	19.054	19.054
	105.632	112.826
Минус: исправка вредности	(17.721)	(17.721)
»Здрава храна«	(245)	(245)
»Нова осаоница« д.о.о.	(111)	(111)
Потраживања по основу опреме дате на лизинг	(589)	(589)
Остали дугорочни пласмани	(16.776)	(16.776)
УКУПНО: Остали дугорочни финансијски пласмани	87.911	95.105

10. ЗАЛИХЕ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Материјал и алат и инвентар на залихама	61.346	67.763
Недовршена производња	242.641	220.773
Готови производи	104.599	108.441
Дати аванси	21.562	22.034
Роба	6.155	8.514
Резервни делови	45.636	44.858
Алат и инвентар у употреби	98.008	97.797
	579.947	570.180
Минус: исправка вредности	(81.395)	(75.363)
Материјал и алат и инвентар на залихама	(4257)	(5.318)
Дати аванси	(14.852)	(18.760)
Роба		
Алат и инвентар у употреби	(62.285)	(51.285)
УКУПНО: Залихе	498.552	494.817

11. ПОТРАЖИВАЊА ОД ПРОДАЈЕ

	у хиљадама РСД	
	2017.	2016.
Потраживања од купаца:		
- у земљи	786.951	706.930
- у иностранству	8	842
	786.959	707.772
Минус: исправка вредности	(429.056)	(427.852)
Укупно потраживања од продаје	357.903	279.920

У складу са пословном политиком, своје производе и услуге Предузеће продаје авансно плаћање уз гаранцију-менице, на одложени рок плаћања од 30 до 45 дана уз банкарску гаранцију.

На доспела ненаплаћена потраживања Предузеће врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања је обезбеђена банкарским гаранцијама у износу од 324.652 хиљаде динара.

Старосна структура потраживања на дан 31. децембра 2017. и 2016. године представљена је на следећи начин:

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
потраживања у валутном року	277.883	196.053
потраж.од валутног рока до 360 дана	80.020	83.866
потраживања преко годину дана	429.056	427.853
УКУПНО: Потраживања од купаца	786.959	707.772

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

Промене на исправци вредности потраживања за 2017. и 2016. годину су биле следеће:
у хиљадама РСД

	2017	2016
Стање на почетку године	(427.852)	(446.971)
Нове исправке у току године	(1.204)	(19.119)
Остала повећања		
Наплата претходно исправљених потраживања		
Отпис претходно исправљених потраживања		
Стање на крају године	(429.056)	(427.852)

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Краткорочни кредити и пласмани:		
- у земљи	10.731	18
Текућа доспећа дугорочних кредита	592	589
Дати робни кредити		
Остали краткорочни финансијски пласмани	924.104	590.774
Минус: исправка вредности	(290)	(290)
УКУПНО: Краткорочни пласмани	935.137	591.091

Краткорочни кредити дати запосленима исказани на дан 31. децембра 2017. године у износу од 10.731 хиљаду РСД (2016. године – 18 хиљада РСД) у потпуности се односе на краткорочне бескаматне позајмице дате у РСД за набавку огрева, зимнице и уџбеника.

Остали краткорочни финансијски пласмани дати осталим правним лицима (пословним банкама у земљи) исказани на дан 31. децембра 2017. године у износу од 924.104 хиљада РСД (2016. године – 590.774 хиљада РСД) у потпуности се односе на краткорочне позајмице дате у РСД.

Варијабилне каматне стопе на ове позајмице на дан 31. децембра 2017. године крећу се у распону од РКС Народне банке Србије – 2.9 п.п. до РКС НБС – 0.85 п.п. Фиксне каматне стопе на ове позајмице на дан 31. децембра 2017. године крећу се у распону од 0,25% до 2.8% годишње.

13. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Порез на додату вредност	7.791	6.314
Унапред плаћени трошкови	1.387	947
Потраживања за нефактурисан приход	17.059	38
Разграничени трошкови по основу обавеза	39.537	76.884
Разграничени порез на додату вредност		49
Остала временска разграничења	1.703	979
УКУПНО: Порез и активна временска разграничења	67.477	85.211

14. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал Предузећа исказан на дан 31. децембра 2017. године у износу од 113,215,448 хиљада РСД (2016. године – 113,197,999 хиљада РСД)

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	2017	2016
Државни капитал	113.057.050	113.039.601
Остали основни капитал	158.398	158.398
УКУПНО: Основни капитал	113.215.448	113.197.999

<i>у хиљадама РСД</i>	
Почетно стање државни капитал	113.039.601
Повећање по основу расподеле добити ранијих периода	17.449
Крајње стање: Државни капитал	113.057.050

15. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

	<i>у хиљадама РСД</i>
Промене на ревалоризационим резервама	
Почетно стање	15.062.034
Повећање по основу корекције грешке ранијих периода – погрешно обрачуванти одложени порези ранијих периода	246.585
Повећање по основу процене некретнина постројења и опреме	1.847.366
Смањење по основу преноса на нераспоређену добит	(80.887)
Смањење по основу процене некретнина постројења и опреме	(464.256)
Крајње стање	16.610.842

16. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

	<i>у хиљадама РСД</i>
Промене на нераспоређеном добитку	
Почетно стање	642.943
Смањење по основу Одлуке о расподели добити оснивачу	(249.167)
Смањење по основу преноса у основни капитал	(17.449)
Повећање по основу преноса са ревалоризационих резерви	80.887
Добитак текуће године	444.893
Крајње стање	902.107

17. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Резервисања за обнављање природних богатстава	797.040	722.818
Резервисања за пензије, јубиларне награде	375.387	370.445
Резервисања за трошкове судских спорова	138.959	17.695
Остала дугорочна резервисања	75.912	
УКУПНО: Дугорочна резервисања	1.387.298	1.110.958

18. ОБАВЕЗЕ ЗА ДУГОРОЧНЕ КРЕДИТЕ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Дугорочни кредити:		
- у земљи	426.037	366.074
- у иностранству		
Текућа доспећа дугорочних кредита (евидентирано у оквиру краткорочних финансијских обавеза) – минус	(92.773)	(85.941)
УКУПНО: Обавезе за дугорочне кредити	333.264	250.133

Обавезе Предузећа по основу дугорочних кредита на дан 31. децембра 2017. године у износу од 333.264 хиљада РСД (2016. године – 250,133 хиљада РСД) највећим делом односе се на средства одобрена за куповину опреме и кредит за авиотретирање- губара.

Варијабилне каматне стопе на одобрена средства крећу се у распону од 3М Еурибор + 1,58% до 3М Еурибор + 4,48%.

Валутна структура дугорочних кредита на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
EUR	331.090	244.137
РСД	2.174	5.996
УКУПНО: Структура дугорочних кредита	333.264	250.133

19. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Остале дугорочне обавезе:		
- обавезе по основу лизинга	659	776
- остале дугорочне обавезе	802	938
Текућа доспећа осталих дугорочних обавеза (евидентирано у оквиру краткорочних финансијских обавеза) - минус		
УКУПНО: Остале дугорочне обавезе	1.461	1.714

20. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Краткорочни кредити у земљи	16.603	2.055
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	92.773	85.941
Остале краткорочне финансијске обавезе	658	336
УКУПНО: Краткорочне финансијске обавезе	110.034	88.332

Обавезе Предузећа по основу краткорочних кредита на дан 31. децембра 2017. године у износу од 16.603 хиљада РСД (2016. године – 2,055 хиљада РСД) највећим делом се односе на средства одобрена од стране пословних банака за куповину опреме.

Варијабилне каматне стопе на одобрена средства крећу се у распону од 3М Еурибор + 1,69% до 3М Еурибор + 4,48%.

Валутна структура краткорочних финансијских обавеза на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
EUR	90.599	75.229
РСД	19.435	13.103
УКУПНО: Структура краткорочних финансијских обавеза	110.034	88.332

21. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Обавезе према добављачима:		
- у земљи	488.436	524.494
- у иностранству	1.422	80
Примљени аванси:		
- у земљи	83.780	87.487
- у иностранству		
Обавезе из специфичних послова		
Остале обавезе из пословања	42	2.035
Укупно обавезе из пословања	573.680	614.096

22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада које се рефундирају	138.142	141.824
Обавезе за порезе и доприносе на терет запослених	53.000	54.521
Обавезе за порезе и доприносе на зараде на терет послодавца	34.165	35.090
Обавезе по основу камата	1.447	1.863
Обавезе за нето накн.зарада које се рефундирају	1.377	1.746
Обавезе за учешће у добити		76.919
Обавезе за накнаду трошкова службеног путовања, смештаја,отпремнина, јубиларне награде и др.	35.429	19.996
Обавезе према физичким лицима по уговору о делу	1.423	2.495
Остале обавезе	24.798	169.836
УКУПНО: Остале краткорочне обавезе	289.781	504.290

23. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Обавезе за порез на додату вредност:		
- разграничена обавеза за ПДВ	11	239
- по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза	45.819	38.818
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (накнада за коришћење шума, земљишта и остали јавни приходи)	70.623	167.067
Обавезе по основу пореза на добикак	125.213	32.200
Пасивна временска разграничења – по основу субвенција и донација за извођење радова у шумама и инвестиције	1.480.249	1.187.008
УКУПНО: Обавезе по основу јавних прихода и пасивна временска разграничења	1.721.915	1.425.332

24. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембра 2017. и 2016. године односе се на привремене разлике по основу разлика неотписане вредности средстава у рачуноводственим евиденцијама и неотписане вредности средстава по пореским прописима у складу са МРС 12- Порез на добитак-

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Некретнине, постројења и опрема	490.662	805.691
УКУПНО: Одложене пореске обавезе	490.662	805.691

25. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Туђа имовина (земљиште, шуме, опрема...)	1.787.757	1.787.232
Амортизација за пореске сврхе	13.677	13.464
Туђа основна средства	6.050	5.883
Примљени авали, гаранције	20.013	20.213
Имовина газдинстава на Косову и Метохији	5.356.376	5.355.360
УКУПНО: Ванбилансна актива и пасива	7.183.873	7.182.152

26. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Приходи од продаје производа:		
- матична правна лица		
- повезана правна лица		
- у земљи	7.001.419	6.315.869
- у иностранству	577	12.495
Приходи од продаје робе:		
- у земљи	29.600	13.226
- у иностранству		
Приходи од премија, субвенција, дотација и донација	132.113	158.392
Други пословни приходи	465.601	333.071
УКУПНО: Пословни приходи	7.629.310	6.833.053

27. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Трошкови материјала за израду	116.259	116.512
Трошкови горива и енергије	389.286	345.127
Трошкови режијског материјала	144.674	132.196
УКУПНО: Трошкови материјала и горива	650.219	593.835

28. ТРОШКОВИ ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Трошкови бруто зарада	2.157.805	2.128.089
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца	389.070	384.475
Трошкови накнада по уговору о делу	4.153	2.170
Трошкови накнада по ауторским уговорима	41	41
Трошкови накнада по привременим и повременим пословима	25.277	37.362
Трошкови накнада члановима Надзорног одбора и Комисије за спољну ревизију	6.494	6.516
Трошкови отпремнина	5.336	4.870
Остали лични расходи	153.092	145.542
УКУПНО: Трошкови зарада и остали лични расходи	2.741.268	2.709.065

29. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Трошкови амортизације	732.106	437.319
Трошкови резервисања	375.265	225.247
УКУПНО: Трошкови амортизације и резервисања	1.107.371	662.566

30. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Трошкови услуга на изради учинака	1.648.887	1.539.695
Трошкови транспортних услуга	69.005	73.475
Трошкови услуга одржавања	118.545	95.278
Трошкови закупнина	17.496	18.306
Трошкови сајмова	1.010	915
Трошкови рекламе и пропаганде	4.322	3.503
Трошкови истраживања и развоја	1.195	
Трошкови осталих услуга	81.913	111.484
Укупно трошкови производних услуга	1.942.373	1.842.656
Трошкови непроизводних услуга	45.642	37.514
Трошкови репрезентације	10.013	8.938
Трошкови премије осигурања	12.008	12.222
Трошкови платног промета	11.314	11.973
Трошкови чланарина	7.800	12.993
Трошкови пореза и доприноса	260.588	223.661
Средства по основу закона о смањењу зарада	176.908	170.017
Остали нематеријални трошкови	51.986	45.504
Укупно нематеријални трошкови	576.259	522.822
УКУПНО: Остали пословни расходи	2.518.632	2.365.478

31. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Финансијски приходи из односа са повезаним правним лицима		
Позитивне курсне разлике	8.333	437
Приходи од камата	27.578	16.091
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.747	285
Остали финансијски приходи	8.778	4.187
УКУПНО: Финансијски приходи	46.436	21.000

32. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима	497	39
Негативне курсне разлике	1.273	1.079
Расходи камата	10.340	14.643
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	144	194
Остали финансијски расходи	42	109
УКУПНО: Финансијски расходи	12.296	16.064

33. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Добици од продаје:		
- материјала	1.406	
- некретнина, постројења и опреме	1.520	1.216
- биолошких средстава - основно стадо		
- учешћа и дугорочних хартија од вредности		
Вишкови	2	569
Наплаћена отписана потраживања	1.846	6.365
Приходи по основу угов. заштите од ризика	1.584	651
Приходи од смањења обавеза	87.060	48.134
Приходи од укидања дугорочних резервисања	4.867	2.779
Приходи од наплаћених штета	61.712	59.559
Приходи по основу накнадно примљеног рабата по основу набавке		
Приходи по основу бесповратно примљених средстава		
Остали приходи		
Приходи од усклађивања вредности имовине	223	
- залиха		
- биолошких средстава	7.679	6.428
- некретнина, постројења и опреме	1.272	6.403
УКУПНО: Остали приходи	169.171	132.104

34. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Губици од продаје и расхоровања:	у хиљадама РСД	
	2017	2016
- материјала		
- некретнина, постројења и опреме	4.220	7.089
- биолошких средстава- основно стадо	1.700	
- учешћа и дугорочних хартија од вредности		
Мањкови		60
Расходи по основу угов. заштите од ризика	190	
Расходи по основу обезвређења:		
- некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања	330.411	4.922
- биолошких средстава - основно стадо	33.130	9.377
- залиха	2.149	1.607
- остале имовине	30	53
Рабати	2.964	3.771
Расхоровање залиха материјала	433	2.519
Директан отпис потраживања	111	3.605
Трошкови спорова	19.981	39.525
Издаци за хум.кул.здрав.образ.научне и верске намене	11.348	11.453
Остали расходи	12.917	1.562
УКУПНО: Остали расходи	419.584	85.543

Расходи од усклађивања вредности:	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Потраживања од купаца и краткорочних пласмана	83.022	116.455
	83.022	116.455

35. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Потраживања и краткорочни финансијски пласмани	23.562	25.449
	23.562	25.449

36. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добитак

	у хиљадама РСД	
	2017	2016
Текући порески расход	(229.586)	(113.862)
	(229.586)	(113.862)

Усаглашавање добитка пре опорезивања и пореске основице

у хиљадама РСД

	2017	2016
Добитак пре опорезивања	612.019	616.600
Капитални добици		
Капитални губици		
Корекције за сталне разлике		
- репрезентација		
- исправке вредности појединачних потраживања којима се истовремено и дугује	288	19
- трансферне цене		
- камате због неблаговремено плаћених јавних прихода	426	1.901
- остале разлике	358.992	65.433
- директан отпис	2.567	1.168
Корекција за привремене разлике:		
- рачуноводствена и пореска Амортизација	345.883	129.002
- отпремнине	8.747	(52.657)
- дугорочна резервисања	201.653	13.724
- обавезе по основу јавних прихода		(16.111)
Порески губитак		
Пореска основица	1.530.575	759.079
Обрачунати порез (по стопи од 15%)	(229.586)	(113.862)
Умањења по основу пореских кредита		
Текући порез на добитак	(229.586)	(113.862)
Утврђивање нето добитка	2017	2016
Добитак пре опорезивања	612.019	616.600
Текући порез на добитак	(229.586)	(113.862)
Одложени порески приходи (расходи) периода	62.460	(4.406)
Нето добитак у Билансу успеха (напомена 16)	444.893	498.332

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

У оквиру својих редовних пословних активности Предузеће не обавља трансакције са повезаним лицима.

38. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

Циљеви управљања ризицима финансијских инструмената

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају умањењем изложености Предузећа овим ризицима.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима и у том склопу изложено је тржишном ризику који се јавља као девизни ризик и ризик од промене каматних стопа. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Предузећа.

Девизни ризик

Изложеност Предузећа девизном ризику првенствено се односи на дугорочне кредите са девизном клаузулом.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Предузећа у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	у хиљадама РСД			
	2017	2016	2017	2016
	Имовина		Обавезе	
ЕУР	16.880	26.687	445.523	319.446
	16.880	26.687	445.523	319.446

На основу обелодањене структуре имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је Предузеће пре свега осетљиво на промене девизног курса ЕУР.

У следећој табели приказана је осетљивост Предузећа на ап्रेसијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на поменуте стране валуте. Стопа осетљивости од 10% представља процену руководства Предузећа у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

	у хиљадама РСД			
	2017		2016	
	Имовина		Обавезе	
	+10%	-10%	+10%	-10%
ЕУР	(42.864)	42.864	(29.276)	29.276
	(42.864)	42.864	(29.276)	29.276

Каматни ризик

Предузеће је изложено ризику промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Предузеће нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2017. и 2016. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

у хиљадама РСД		
Финансијска средства	2017	2016
Некаматносна	741.301	601.775
Каматносна (фиксна каматна стопа)	669.037	387.374
Каматносна (варијабилна каматна стопа)	266.100	203.400
УКУПНО: Финансијска средства	1.676.438	1.192.549

у хиљадама РСД		
Финансијске обавезе	2017	2016
Некаматносне	780.339	1.032.951
Каматносне (фиксна каматна стопа)	444.101	107.841
Каматносне (варијабилна каматна стопа)	-	230.286
УКУПНО: Финансијске обавезе	1.224.440	1.371.078

Наредна табела приказује анализу осетљивости нето добитка за текућу пословну годину на реално могуће промене у каматним стопама за 1% (2017. године - 1%), почев од 1. јануара. Повећање односно смањење од 1% представља реално могућу промену каматних стопа, имајући у виду постојеће тржишне услове. Ова анализа примењена је на финансијске инструменте Предузећа који су постојали на дан биланса стања и претпоставља да су све остале варијабле непромењене.

у хиљадама РСД				
	2017		2016	
	1%	-1%	1%	-1%
Финансијска средства	9.351	(9.351)	5.908	(5.908)
Финансијске обавезе	(4.441)	4.441	(3.381)	3.381
	4.910	(4.910)	2.526	(2.526)

Кредитни ризик

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Предузећа. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања и дате гаранције и јемства трећим лицима.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2017. године

бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Предузећа. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Предузеће примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Изложеност Предузећа кредитном ризику ограничена је углавном на потраживања од купаца на дан биланса и краткорочне финансијске пласмане по основу орочења слободних новчаних средстава код пословних банака.

Ризик ликвидности

Руководство Предузећа управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Предузеће у сваком тренутку мора да испуњава све своје доспеле обавезе. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Предузећа дата је у следећој табели:

2017. година	у хиљадама динара			
	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 године	Укупно
Дугорочни кредити	-	90.147	244.578	334.725
Обавезе из пословања	489.900	-	-	489.900
Крат. Финан. обавезе	110.034	-	-	110.034
Остале крат. обавезе	289.781	-	-	289.781
УКУПНО:	889.715	90.147	244.578	1.224.440

2016. година	у хиљадама динара			
	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 године	Укупно
Дугорочни кредити	-	116.636	135.211	251.847
Обавезе из пословања	526.609	-	-	526.609
Крат. Финан. Обавезе	88.332	-	-	88.332
Остале крат. Обавезе	504.290	-	-	504.290
УКУПНО:	1.119.231	116.636	135.211	1.371.078

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири (актуелни ануитетни план).

РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ

ИНДИКАТОРИ ОПШТЕ ЛИКВИДНОСТИ		2017. година	2016. година
1	ОБРТНА ИМОВИНА / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (БЕЗ ПВР)	1.31	1.16
ИНДИКАТОР УБРЗАНЕ ЛИКВИДНОСТИ			
2	ОБРТНА ИМОВИНА БЕЗ ЗАЛИХА / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (БЕЗ ПВР)	1.15	0.82
ИНДИКАТОРИ ТРЕНУТНЕ ЛИКВИДНОСТИ			
3	ГОДТОВИНА И ГОТ. ЕКВИВАЛЕНТИ / ДОСПЕЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (БЕЗ ПВР)	0.07	0.12

Коефицијент опште ликвидности не показује присуство ризика ликвидности.

39. УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА

У поступку управљања капиталним ризиком, руководство Предузећа има за циљ очување могућности да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе оснивачу путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство Предузећа прегледа структуру односа дугова и капитала на годишњој основи.

Предузеће анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето обавеза (задужености) и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2017. и 2016. године су били следећи:

РИЗИК КАПИТАЛА

1. Обавезе (дугорочне и краткорочне)	3.030.135	2.883.897
2. Капитал	130.728.802	128.903.381
Коефицијент (1/2)	0.02	0.02

* Задуженост обухвата дугорочне обавезе и краткорочне финансијске обавезе

**Капитал обухвата износ укупног капитала

40. РАЦИО ФИНАНСИЈСКЕ СТАБИЛНОСТИ

	у хиљадама динара	
	2017	2016
1. Уписани а неуплаћени капитал		-
2. Стална имовина	133.485.638	132.029.901
3. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	91.023	98.313
4. Одложена пореска средства		-
5. Залихе	498.552	494.817
I. Дугорочно везана имовина (1 до 5)	134.075.213	132.623.031
6. Капитал	130.728.802	128.903.381
7. Дугорочна резервисања	1.387.298	1.110.958
8. Дугорочне обавезе	334.725	251.847
II. Трајни и дугорочни капитал (6 до 9)	132.450.825	130.266.186
Рацио финансијске стабилности (I/II)	1,012	1,018

41. ФЕР ВРЕДНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године Предузеће је вредновало финансијска средства исказана у оквиру дугорочних финансијских пласмана, која се након почетног признавања вреднују по фер вредности.

По фер вредности вреднована су дугорочне хартије од вредности расположиве за продају исказане према последњој котацији акција на берзанском тржишту. Ефекти усклађивања евидентирани су кроз биланс стања преко нереализованих добитака и губитака по основу хартија од вредности.

Остале књиговодствене вредности финансијских инструмената обелодањене у билансу стања Предузећа по амортизованој вредности приближно су једнаке њиховим фер вредностима.

42. ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Предузеће са стањем на дан 31. децембра 2017. године води више судских спорова у којима се јавља као тужени. Руководство Предузећа не очекује значајне губитке у наредном периоду по основу ових судских спорова и сходно томе је извршило резервисање за потенцијалне трошкове по судским споровима у износу 138.959 хиљада динара.

Предузеће такође води и више спорова у којима се јавља као тужилац, ради наплате потраживања, за која је извршено индиректно обезвређење.

43. ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА

Не постоје значајни догађаји након датума биланса у складу са МРС 10 – Догађаји после датума извештајног периода.

44. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских прописа од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Услед тога, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

45. НАЧЕЛО СТАЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати), Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

46. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Предузеће је извршило усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2017. и 2016. године. У поступку усаглашавања са пословним партнерима, нису утврђена материјално значајна неусаглашена потраживања и обавезе.

Београд, мај 2018. године

Лице одговорно за састављање
Финансијских извештаја

Душанка Николић

Директор предузећа

вд Игор Брауновић